

Phần I

NHỮNG NGUYÊN TẮC ĐẦU

Phần này là phần căn bản gồm những nguyên tắc quan trọng để tiến vào các phần sau. Đó là những nguyên tắc phát xuất từ Dịch Lý để tạo thành môn Lý Số Đông Phương, chúng tạo ra những cách thức căn bản để giải đoán một lá số.

SỰ TẠO THÀNH BỘ LỊCH ĐÔNG PHƯƠNG

Lịch Tây Phương theo vận hành của trái đất quanh mặt trời gồm 365 ngày $\frac{1}{4}$, là 1 năm.

Lịch Đông Phương tính từng tháng theo sự vận hành của mặt trời quanh trái đất và theo sự vận hành của trái đất quanh mặt trời.

Tuy rằng khác nhau, nhưng hai thứ lịch đều ấn định khí tiết, mùa màng, và lịch nào cũng thích ứng cho đúng năm Mặt Trời. Như lịch Tây Phương thêm tháng 2 nhuận, từ 28 ngày tăng lên 29 ngày. Còn lịch Đông Phương thì đặt ra:

Tháng thiếu 29 ngày, tháng đủ 30 ngày.

Cứ 2 năm thêm một tháng nhuận, hoặc có 3 tháng đủ liền nhau.

Lịch Đông Phương ấn định sẵn từ trước, trong thời gian dài cả trăm năm, có đủ khí tiết trong năm, theo vận hành của trái đất quanh mặt trời. Các năm tháng ngày và giờ đều theo lịch lý mà có Âm hay Dương, có hành (Kim, Mộc, Hoả, Thủy, Thổ), nghĩa là có nhiều ý nghĩa, và mang những tên bằng 10 *Can* và 12 *Chi*.

Mười chữ hàng *Can* là: Giáp, Ất, Bính, Đinh, Mậu, Kỷ, Canh, Tân, Nhâm, Quý.

Mười chữ hàng *Chi* là: Tý, Sửu, Dần, Mão, Thìn, Tỵ, Ngọ, Mùi, Thân, Dậu, Tuất, Hợi.

Theo thứ tự, lấy chữ đầu hàng *Can* ghép với chữ đầu hàng *Chi*, ta có năm Giáp Tý. Rồi cứ lần lượt ghép đến chữ thứ hai hàng *Can* và thứ hai hàng *Chi*, là Giáp Tuất. Và cứ thế mà ghép, ta được tên của 60 năm. *Sáu mươi năm là một thế kỷ của Đông Phương*. Năm thứ 61 trở lại với tên Giáp Tý và một kỷ mới lại bắt đầu.

Xin ghi các tên của năm như sau. Xin chú ý giòng *Can* và giòng *Chi* cứ theo đúng thứ tự mà nối cho đến lúc trở lại Giáp Tý.

Giáp Tý

Ất Sửu

Bính Dần

Đinh Mão

Mậu Thìn

Kỷ Ty
 Canh Ngọ
 Tân Mùi
 Nhâm Thân
 Quý Dậu

Giáp Tuất
 Ất Hợi
 Bính Tý
 Đinh Sửu
 Mậu Dần
 Kỷ Mão
 Canh Thìn
 Tân Ty
 Nhâm Ngọ
 Quý Mùi

Giáp Thân
 Ất Dậu
 Bính Tuất
 Đinh Hợi
 Mậu Tý

- Tháng 7 là tháng Thân
- Tháng 8 - Dậu
- Tháng 9 - Tuất
- Tháng 10 - Hợi
- Tháng 11 - Tý
- Tháng 12 - Sửu

Hàng *Can* của tháng thay đổi tùy theo hàng *Can* của năm và theo công thức sau ấn định cho tháng Dần (tháng Giêng).

<u>Can của năm</u>	<u>Can của tháng Giêng</u> ⁽¹⁾
<i>Giáp, Kỷ</i>	<i>Bính</i>
<i>Ất, Canh</i>	<i>Mậu</i>
<i>Bính, Tân</i>	<i>Canh</i>
<i>Đinh, Nhâm</i>	<i>Nhâm</i>
<i>Mậu, Quý</i>	<i>Giáp</i>

(1) Xem TTL, trang 45 có bảng tính *Can* của tháng dễ dàng...

Can của các tháng khác cứ theo tháng Dần mà viết lần lượt. Như năm Kỷ Mùi, hàng *Can* tháng Giêng là Bính, thì tháng Giêng là Bính Dần, tháng 2 là Đinh Mão, tháng 3 là Mậu Thìn, v.v... cho đến tháng Dậu là Quý Dậu, tháng Tuất là Giáp Tuất, tháng Hợi là Ất Hợi, tháng Tý là Bính Tý, tháng Sửu là Đinh Sửu.

Ngày cũng có tên, được ấn định bằng *Can* và *Chi*. Sách *Vạn Niên Lịch* ⁽²⁾ ấn định sẵn tên của mỗi ngày.

Giờ cũng mang *Can* và *Chi*.

Giờ Tý là 11 giờ đến 1 giờ đêm, tính vào ngày hôm sau.

Giờ Sửu là 1 giờ đến 3 giờ đêm...

Cứ thế tính tiếp diễn đến giờ Ngọ là 11 giờ trưa đến 1 giờ.

Giờ Hợi là 9 giờ đến 11 giờ đêm là hết ngày.

Hàng *Can* của ngày được tính theo công thức:

Can của ngày	Can của giờ
<i>Giáp, Kỷ</i>	<i>Giáp</i>
<i>Ất, Canh</i>	<i>Bính</i>
<i>Bính, Tân</i>	<i>Mậu</i>
<i>Mậu, Quý</i>	<i>Nhâm</i>

Thí dụ: Ngày Bính Tý, giờ Tý là giờ Mậu Tý rồi lần lượt...

- Giờ *Sửu* là giờ *Kỷ Sửu*
- Giờ *Dần* - *Canh Dần*
- Giờ *Mão* - *Tân Mão*
- Giờ *Thìn* - *Nhâm Thìn*
- Giờ *Tỵ* - *Quý Tỵ*
- Giờ *Ngọ* - *Giáp Ngọ*
- Giờ *Mùi* - *Ất Mùi*
- Giờ *Thân* - *Bính Thân*
- Giờ *Dậu* - *Đinh Dậu*
- Giờ *Tuất* - *Mậu Tuất*
- Giờ *Hợi* - *Kỷ Hợi*

Chú ý: Hàng *Can* của năm, tháng, ngày, giờ rất quan trọng trong việc giải đoán, vì nó chủ về Mệnh Trời. (yếu tố Thiên Mệnh trong mạng vận).

Đem hành hàng *Can* của năm tuổi (tức năm sinh so với hàng *Can* của năm vận là năm được yếu tố tốt, xấu của năm vận. Lâu so sánh hành hàng *Can* với hành hàng *Chi* của năm sinh, là biết được một nét chính tốt xấu của cuộc đời.

Hành hàng *Can* và hành hàng *Chi*:

(2) Còn gọi là Tinh Mệnh Vạn Niên Lịch. Xem TTL có bảng tính hàng *Can* của giờ trang 46...

Hành của hàng *Can* như sau:

- *Giáp*: *Dương Mộc*
- *Ất*: *Âm Mộc*
- *Bính*: *Dương Hoả*
- *Đinh*: *Âm Hoả*
- *Mậu*: *Dương Thổ*
- *Kỷ*: *Âm Thổ*
- *Canh*: *Dương Kim*
- *Tân*: *Âm Kim*
- *Nhâm*: *Dương Thủy*
- *Quý*: *Âm Thủy*

Hành của *Chi* như sau:

- *Tý*: *Dương Thủy*
- *Sửu*: *Âm Thổ*
- *Dân*: *Dương Mộc*
- *Mão*: *Âm Mộc*
- *Thìn*: *Dương Thổ*
- *Tỵ*: *Âm Hoả*
- *Ngọ*: *Dương Hoả*
- *Mùi*: *Âm Thổ*
- *Thân*: *Dương Kim*
- *Dậu*: *Âm Kim*
- *Tuất*: *Dương Thổ*
- *Hợi*: *Âm Thủy*

Ngũ Hành Sinh Khắc

Sinh:

- *Kim* sinh *Thủy*
  - *Thủy* sinh *Mộc*
  - *Mộc* sinh *Hoả*
  - *Hoả* sinh *Thổ*
  - *Thổ* sinh *Kim*
- Kim sinh Thủy, vì nấu thì chảy thành nước lỏng.
  - Thủy sinh Mộc, vì nước nuôi cây tươi tốt.
  - Mộc sinh Thổ, vì lửa đốt cháy mọi vật thành đất.
  - Thổ sinh Kim, vì trong đất có sinh quang kim khí

Khắc:

- *Kim* khắc *Mộc*
- *Mộc* khắc *Thổ*
- *Thổ* khắc *Thủy*

-
- *Thủy* khắc *Hoả*
  - *Hoả* khắc *Kim*
  - Kim khắc Mộc, vì đao kiếm kim khí chém được gỗ.
  - Mộc khắc Thổ, vì cây che đất, hút chất thổ của đất.

*** CÒN TIẾP ***